

Štatút

Platformy na podporu slobody tlače a ochranu novinárov

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Štatút Platformy na podporu slobody tlače a ochranu novinárov (ďalej len „platforma“) upravuje postavenie, pôsobnosť a zloženie platformy, ako aj základné zásady činnosti platformy.

Čl. 2

Postavenie platformy

(1) Platforma je stálym odborným koordinačným orgánom pre otázky implementácie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných a národných iniciatív na podporu slobody tlače a ochrany novinárov.

(2) Platforma pri svojej činnosti sleduje a zohľadňuje medzinárodné záväzky Slovenskej republiky v oblasti slobody tlače a ochrany novinárov, a to najmä odporúčania odborných orgánov a inštitúcií Európskej únie, Rady Európy, Organizácie spojených národov, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a ďalších medzinárodných orgánov, organizácií, agentúr, inštitúcií a nadnárodných iniciatív.

Čl. 3

Vecná pôsobnosť a úlohy platformy

(1) Platforma plní úlohy v súlade s plánom práce podľa schváleného plánu činnosti.

(2) Platforma najmä

a) predkladá podnety ústredným orgánom štátnej správy a ďalším orgánom štátnej a verejnej správy na podporu slobody tlače a ochrany novinárov v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky, záväzkami vyplývajúcimi z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a odporúčaniami odborných orgánov a inštitúcií Európskej únie, Rady Európy, Organizácie spojených národov, Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a ďalších medzinárodných orgánov, organizácií, agentúr, inštitúcií a nadnárodných iniciatív,

b) podieľa sa na vypracovaní správ o záväzkoch na podporu slobody tlače a ochrany novinárov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, Rade Európy, Organizácii spojených

národov, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, ako aj ďalších medzinárodných orgánov, organizácií, agentúr, inštitúcií a nadnárodných iniciatív,

c) na podnet vlády Slovenskej republiky alebo iných vecne príslušných ústredných orgánov štátnej správy spracúva návrhy čiastkových a systémových opatrení pre zlepšenie slobody tlače a ochrany novinárov v Slovenskej republike,

d) spracúva analýzy, návrhy stanovísk a uznesení k návrhom zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj vládnych, rezortných a ďalších opatrení nelegislatívnej povahy, ktoré môžu mať dosah na úroveň slobody tlače a ochrany novinárov,

e) zúčastňuje sa na procese tvorby stratégií a akčných plánov a monitoruje plnenie stratégií a akčných plánov v oblasti slobody tlače a ochrany novinárov; v prípade potreby poskytuje odborné zázemie pre ich implementáciu,

f) v oblasti svojej vecnej pôsobnosti spolupracuje s ministerstvami a inými ústrednými orgánmi štátnej správy, sociálnymi partnermi, obcami, vyššími územnými celkami, orgánmi miestnej štátnej správy, mimovládnyimi organizáciami, vedeckými pracoviskami a akademickými inštitúciami,

g) podnecuje rozširovanie a efektívnu výmenu informácií, ako i tvorbu a rozširovanie zdrojov štatistických informácií v oblasti svojej pôsobnosti,

h) spracúva analýzy, návrhy stanovísk a uznesení k monitorovacím správam o stave slobody tlače a ochrany novinárov v Slovenskej republike.

Čl. 4

Zloženie platformy

(1) Platforma má celkovo 19 členov. Platforma sa skladá z predsedu, podpredsedu a ďalších členov.

(2) Predsedom platformy je osoba, ktorá je určená ako národný kontaktný bod notifikovaný pri Rade Európy v rámci Kampane Rady Európy za bezpečnosť novinárov.

(3) Podpredsedom platformy je ďalší člen platformy s hlasovacím právom, ktorý zastupuje organizáciu zaoberajúcu sa problematikou spadajúcou do vecnej pôsobnosti platformy alebo je odborníkom preukázateľne pôsobiacim v oblasti vecnej pôsobnosti platformy a nie je zamestnancom orgánu štátnej správy. Podpredsedu si volia spomedzi seba členovia platformy nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov platformy.

(4) Organizačný a administratívno-technický chod platformy zabezpečuje Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti; v prípade nemožnosti zabezpečenia chodu platformy Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti túto úlohu preberá Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

(5) Tajomníkom je zamestnanec v štátnej službe, ktorého vymenúva a odvoláva splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti; ak organizačný a administratívno-technický chod platformy z dôvodov uvedených v odseku 4 plní Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, tajomníka vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky. Tajomník nemá hlasovacie právo.

(6) Ďalšími členmi platformy sú

a) zástupca na úrovni generálneho riaditeľa, riaditeľa alebo národného experta nominovaný

1. ministrom kultúry Slovenskej republiky,
2. ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky,
3. prezidentom Policajného zboru Slovenskej republiky,

b) zástupca nominovaný

1. Slovenským národným strediskom pre ľudské práva,
2. verejným ochrancom práv,
3. Radou pre mediálne služby,
4. Úradom na ochranu oznamovateľov,
5. splnomocnencom vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti,

c) zástupca nominovaný

1. Asociáciou tlačených a digitálnych médií,
2. Asociáciou televíznych vysielateľov Slovenska,
3. Asociáciou rádii Slovenska,
4. Tlačovo-digitálnou radou Slovenskej republiky,
5. organizáciou Reportéri bez hraníc (Reporters sans frontières),
6. organizáciou Investigatívne centrum Jána Kuciaka,
7. Rozhlasom a televíziou Slovenska,

d) tri osoby, ktoré pôsobia minimálne na úrovni šéfredaktora alebo editora v médiu s celoštátnou pôsobnosťou, ktoré pristúpilo k Etickému kódexu novinára Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (ďalej len „etický kódex novinára“) alebo má vlastný etický kódex dlhšie ako päť rokov, ktorý spĺňa štandardy minimálne na úrovni etického kódexu novinára a je dobrovoľne podriadené uznávanému samoregulačnému orgánu v oblasti etickej samoregulácie novinárov.

(7) Členov platformy podľa odseku 6 písm. d) volia členovia platformy podľa odseku 6 písm. b) a c) na návrh člena platformy väčšinou hlasov týchto členov platformy. Členovia podľa odseku 6 písm. d) majú rovnaké práva a postavenie ako ostatní členovia platformy.

(8) Na zasadnutie platformy predseda platformy vždy prizýva tajomníka platformy.

(9) Na zasadnutie platformy predseda môže prizvať aj

a) zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,

b) ďalších odborníkov pre otázky týkajúce sa vecnej pôsobnosti platformy.

(10) Prizvaní zástupcovia nemajú hlasovacie právo; ich stanovisko má pre platformu odporúčací charakter. Platforma môže v rámci svojej pôsobnosti konštituovať inštitút asociovaného členstva bez hlasovacieho práva.

(11) Neprítomnosť na zasadnutí platformy musí člen platformy vopred oznámiť tajomníkovi. V prípade neprítomnosti člena podľa odseku 6 písm. a) až c) môže takého člena zastúpiť náhradník s hlasovacím právom, a to na základe písomného poverenia člena, súčasťou ktorého je poverenie vyjadrovať sa, zaujímať stanoviská k otázkam prerokúvaným na zasadnutí platformy a hlasovať na zasadnutí platformy.

(12) Funkčné obdobie predsedu platformy sa kryje s trvaním notifikácie v Rade Európy podľa čl. 4 odsek 2. Funkčné obdobie podpredsedu platformy je tri roky; opätovné zvolenie je možné. Tá istá osoba môže vykonávať funkciu podpredsedu platformy najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach. Ostatní členovia platformy vykonávajú činnosť od svojho nominovania až do vymenovania nových členov platformy na ich miesto.

(13) Členstvo členovi zaniká

a) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,

b) písomným vzdaním sa, ak nejde o člena podľa odseku 6 písm. a); v tomto prípade členstvo zaniká nasledujúci deň po doručení písomného oznámenia o vzdaní sa členstva predsedovi platformy,

c) z titulu zániku funkcie, ktorá je dôvodom členstva v platforme, ak ide o člena podľa odseku 6 písm. a); v tomto prípade členstvo zaniká nasledujúci deň po doručení písomného oznámenia o takomto zániku predsedovi platformy,

d) právoplatným odsúdením člena platformy za úmyselný trestný čin,

e) neúčastou člena platformy na zasadnutiach platformy z dôvodu dlhodobého ochorenia na dobu dlhšiu ako šesť mesiacov, ak ide o člena podľa odseku 6 písm. d),

f) zánikom organizácie, ktorá člena do platformy nominovala,

g) stiahnutím nominácie zo strany toho, kto člena nominoval, ak ide o člena podľa odseku 6 písm. a) až c).

Čl. 5

Predseda, podpredseda a ďalší členovia platformy

(1) Predseda platformy najmä

- a) zvoláva a vedie zasadnutia platformy,
- b) riadi činnosť platformy,
- c) zodpovedá za činnosť platformy,
- d) navrhuje program zasadnutia platformy,
- e) navrhuje závery zo zasadnutia platformy,
- f) schvaľuje a podpisuje zápisnicu zo zasadnutia platformy,
- g) predkladá platforme iniciatívne návrhy a odporúčania,
- h) navrhuje, zriaďuje alebo ruší pracovné skupiny,
- i) vymenúva a odvoláva vedúceho a členov stálych alebo dočasných pracovných skupín,
- j) rozhoduje o prizvaní ďalších odborníkov na zasadnutia platformy.

(2) Podpredseda platformy zastupuje predsedu platformy počas jeho neprítomnosti v rozsahu práv a povinností, ktorými ho predseda platformy poverí.

(3) Členovia platformy

- a) zúčastňujú sa na zasadnutí platformy,
- b) vyjadrujú sa k programu a materiálom predkladaným na zasadnutia platformy,
- c) schvaľujú program zasadnutia platformy, materiály, uznesenia a zásadné stanoviská,
- d) navrhujú vytvorenie pracovných skupín,
- e) navrhujú prizvanie odborníkov pre otázky týkajúce sa vecnej pôsobnosti platformy,
- f) iniciatívne predkladajú návrhy, odporúčania a stanoviská týkajúce sa vecnej pôsobnosti platformy.

Čl. 6

Tajomník

Tajomník platformy najmä

- a) zabezpečuje prípravu a priebeh zasadnutí platformy,

- b) informuje predsedu o plnení uznesení platformy,
- c) zúčastňuje sa na zasadnutiach platformy bez hlasovacieho práva,
- d) spolupracuje s vedúcimi pracovných skupín platformy,
- e) zabezpečuje vyhotovenie návrhov uznesení a zápisníc zo zasadnutí platformy,
- f) plní ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou platformy alebo plnením ktorých ho predseda poverí.

Čl. 7

Pracovné skupiny

- (1) Pre potreby platformy možno zriadiť stále alebo dočasné pracovné skupiny na riešenie otázok týkajúcich sa vecnej pôsobnosti platformy za účelom zaujatia reprezentatívneho stanoviska k zásadným otázkam v pôsobnosti platformy alebo spracovania návrhu opatrení, materiálov alebo iných dokumentov predkladaných na rokovanie platformy (odborný podklad).
- (2) Pracovné skupiny zriaďuje a ruší predseda platformy na návrh členov platformy alebo z vlastného podnetu. Vedúcim pracovnej skupiny môže byť len člen platformy. Vedúci pracovnej skupiny môže k práci v pracovnej skupine prizvať aj externých odborníkov.

Čl. 8

Zasadnutia

- (1) Platforma zasadá minimálne dvakrát ročne. Zasadnutie platformy sa zvolá na základe rozhodnutia predsedu platformy, alebo na základe písomnej žiadosti najmenej jednej tretiny jej členov do 15 dní od doručenia žiadosti o zvolanie zasadnutia platformy predsedovi platformy.
- (2) Zasadnutia platformy sa riadia rokovacím poriadkom, ktorý na návrh predsedu platformy schvaľuje platforma.
- (3) Zasadnutia platformy sú spravidla verejné, ak platforma nerozhodne inak. Účast' verejnosti sa umožňuje do naplnenia kapacity miestnosti, v ktorej platforma zasadá, na základe registrácie. O výsledkoch zasadnutia platformy sa verejnosť informuje prostredníctvom tlačových správ a webového sídla platformy.
- (4) Platforma je spôsobilá zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.
- (5) Uznesenie platformy je prijaté, ak za toto uznesenie hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov platformy.

(6) Platforma môže v rámci svojej pôsobnosti podľa čl. 3 prijímať aj zásadné stanoviská formou uznesení; takéto uznesenia sú prijímané najmenej 3/5 väčšinou všetkých členov.

(7) Z rokovania platformy sa vyhotovuje zápisnica. Zápisnicu podpisuje predseda a dvaja členovia platformy. Schválená a podpísaná zápisnica sa posieľa všetkým členom platformy do 5 pracovných dní od jej schválenia.

Čl. 9

Sekretariát

(1) Sekretariát platformy plní úlohy spojené s organizačným a administratívno-technickým zabezpečením činnosti platformy.

(2) Sekretariát platformy najmä

a) sústreďuje a pripravuje podklady a informácie potrebné pre činnosť platformy,

b) zabezpečuje zverejňovanie informácií o činnosti platformy,

c) archivuje návrhy uznesení, zápisnice a ďalšiu spisovú dokumentáciu platformy,

d) plní ďalšie úlohy súvisiace so zabezpečením činnosti platformy.

(3) Výdavky spojené s plnením úloh podľa odseku 1 sa uhrádzajú z rozpočtových prostriedkov kapitoly subjektu zabezpečujúceho organizačný a administratívno-technický chod platformy podľa čl. 4 odsek 5.

Čl. 10

Spoločné ustanovenia

(1) Predseda platformy vyzve osobu alebo štatutárny orgán osoby príslušnej nominovať člena platformy podľa čl. 4 odsek 6 písm. a) až c) na nomináciu člena platformy do 15 dní odo dňa schválenia tohto štatútu.

(2) Výzvu pre účely doručenia nominácií za členov platformy podľa čl. 4 odsek 6 písm. d) vyhlási predseda platformy zaslaním výzvy dotknutým subjektom do 15 dní od schválenia tohto štatútu. Výzva nemôže mať lehotu kratšiu ako 10 dní a musí obsahovať aj formálne požiadavky pre nomináciu kandidátov na členov platformy podľa čl. 4 odsek 6 písm. d).

Čl. 11

Zmeny a doplnenia

Štatút možno meniť alebo dopĺňať len písomným dodatkom, ktorý schvaľuje na návrh platformy minister kultúry Slovenskej republiky.

Čl. 12

Účinnosť

Tento štatút nadobúda účinnosť dňom jeho schválenia.

V Bratislave 16. 10. 2023

Silvia Hroncová, v. r.
ministerka kultúry Slovenskej republiky